

جستارهایی در باب هنر ۴

به اهتمام و زیر نظر

میرعلیرضا دریابیگی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی دانشکده هنر و معماری

مجید سرسنگی

دانشیار گروه آموزشی هنرهای نمایشی
پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران

محمد رضا شریف زاده

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی دانشکده هنر و معماری

۱۳۹۴

- سرشناسه : دریابیگی، میرعلیرضا، ۱۳۵۶ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور : جستارهایی در باب هنر ۴/ به اهتمام و زیر نظر میرعلیرضا دریابیگی، مجید سرسنگی،
محمدرضا شریفزاده
مشخصات نشر : شمیرانات: انتشارات دریابیگی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۲۸۴ ص. مصور، جدول.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۲۵-۴-۴
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت : کتابنامه
موضوع : هنر — مقاله‌ها و خطابه‌ها
شناسه افزوده : سرسنگی، مجید، ۱۳۴۶ -
شناسه افزوده : شریفزاده، محمدرضا، ۱۳۶۰ -
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۴ ۵۷/۵۴ ۶۵ NX
رده‌بندی دیویی : ۷۰۰
شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۵۴۸۸۸

www.daryabeygipublications.com

جستارهایی در باب هنر ۴

به اهتمام و زیر نظر

میرعلیرضا دریابیگی

(استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده هنر و معماری)

مجید سرسنگی

(دانشیار گروه آموزشی هنرهای نمایشی پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران)

محمد رضا شریف زاده

(استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده هنر و معماری)

نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

طراح جلد: میرحسین دریابیگی (با تشکر از تندیس بهروزی)

مدیر هنری، طراح و صفحه آرا: سحر تقوی

مدیر اجرایی: لیلی گل افشار

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سلیمان زاده

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق مادی و معنوی این کتاب برای ناشر محفوظ است.
صحت علمی، مستندات و ارجاعات مقاله‌های کتاب بر عهده نویسندگان است.

فهرست

- پیشگفتار ۹
- روش تهیه و تنظیم مقاله‌ها ۱۱
- کارکرد جامپ‌کات در روایت سینمایی با بررسی تطبیقی دو فیلم از نفس افتاده (موج نوی فرانسه) و جشن تولد (دگما ۹۵) / معصومه ابراهیم‌پور ۱۵
- کارکرد روایی وجوه دراماتیک در سوره‌ی حضرت یوسف (ع) با تکیه بر نظریات ژرار ژنت / سمانه احمدی .. ۲۶
- خوره، معبد هلنیستی یا خانه اربابی پارتی؟ بررسی معماری خوره در قیاس با آثار دوره سلوکی و اشکانی / رضا وحیدزاده، سحر احمدی نژاد، عبدالرسول وطن‌دوست حقیقی ۴۵
- جستاری تاریخ شناسیک بر مبنی مالیسم و تأثیر آن بر مجسمه‌سازی دهه ۶۰ آمریکا / حنا اربابی ۶۲
- مفهوم مرگ و آیین سوگواری در تعزیه و نمایش نو: پژوهش تطبیقی / مبینا امیدی ۷۸
- رویکرد زیباشناختی به عکاسی معاصر و تأثیر آن بر خوانش عکس / شقایق بهادری ۹۶
- مطالعه‌ی تطبیقی حرکت- تکرار در نقاشی‌های ویکتور وازارلی و سمفونی شماره پنج بتهوون / گل‌آرا توکلیان ۱۰۸

شگرد نقابدار گروتسک؛ جستاری بر ضیافت، مرگ، بازی، نقاب و دیوانگی در نظریه‌ی کارناوالی باختین/

حمیده ثامن‌خواه ۱۲۷

بیواریت و نقش آن در ادبیات و هنر معاصر/ منصوره جمالو ۱۴۴

بررسی تزیینات سقافارهای مازندران در دوره قاجار، مطالعه موردی: سقافارهای کبودکلا، تلگزان در

محدوده شهرستان بابل، هندوکلا در شهرستان آمل، شرمه کلا، علی آباد و آرمیچکلا در شهرستان بابلسر/

مهرنوش حسینی ۱۵۶

کارکردهای نشانه‌ای بومی- مذهبی در هنر مفهومی ایران با نگاهی به اثری از محمدرضا شریف‌زاده/

سعید حسینی ۱۷۱

آسیب‌شناسی تصویرسازی کتاب‌های درسی کودکان، مقطع دبستان ایران در دهه‌ی اخیر/ لیلا ختاوختن... ۱۸۰

مصرفی‌شدن و عامه‌شدگی هنر عکاسی در قرن بیستویکم از منظر مکتب فرانکفورت/ سارا ساسانی... ۱۹۸

تزیینات معماری در کاروانسراهای دوران قاجار، مطالعه موردی: کاروانسرای گمرک بازار کاشان/ مریم

شعبانپور ۲۱۳

بررسی تطبیقی نقش برجسته شکارگاه خسرو دوم و شکارگاه فتحعلی‌شاه/ سمیرا عرب ۲۲۵

تطبیق فلسفه شهاب‌الدین یحیا سهروردی (شیخ اشراق) با هنر اسلیمی گنبد مساجد اسلامی ایران/

سعیده محمودزاده ۲۴۰

مطالعه‌ی تطبیقی مؤلفه‌های سورئالیستی در مجموعه آثار رنه ماگريت و نمایشنامه «عروسی بر فراز برج

ایفل» اثر ژان کوکتو/ الناز وحید فتحی ۲۵۶

چکیده‌ی انگلیسی ۲۸۳

به نام خدا

چه خوب است با نوشته‌ی جوانان هنرمند آشنا شویم، بعضاً در بین این نوشته‌ها چیزهای مفید و پرمایه‌ای پیدا می‌شود و راه‌گشایی است برای هنرمندانی که می‌خواهند ثبت وقایع یادداشت‌های خود را داشته باشند. این گونه پژوهش‌ها می‌تواند به فرهنگ و هنر این سرزمین غنای بیشتری بخشد. این مطالعات وقتی اثربخش‌تر می‌شود که تحت نظر هنرشناسانی قرار گیرد؛ کتاب حاضر سعی بر این دارد که حاصل این مجموعه نوشتارها تحت نظر دکتر میرعلیرضا دریاییگی در راستای انجام شناخت هنرها و چگونگی مطالعه در این زمینه‌ها برای صاحبان ذوق و هنر منبع خاصی باشد.

استاد دکتر غلامعلی حاتم

به نام خالق

در زمانی که پرگویی رسم خوشایندی است و هر که بر می گوید به دید روزگار پرتوان تر هم هست شاید اندیشه و اندیشه روز کمتر مجال سخن گفتن از سر دانایی بیابد؛ که سخن گفتن از سر نادانی گاه همگان را خوشتر است و آنان که می اندیشند و پژوهش را پیشه کرده اند همواره به انزوا می روند و یا اگر بر اتفاق روزگار سر هم بیرون بیاورند؛ پرگویان به سنگ پرگویی نشانه شان می روند و چه حیف... آنچه پیش روی شماست نشانه هایی از اندیشه های ذهن های جوانی است که در تلاش برای پژوهش و اندیشه روزگار سپری می کنند و قبول کرده اند که اندیشه و پژوهش همواره ماندنی است و چیزهای دگر چون باد می گذرد و هیچ... تلاش این گروه دانشجویان رشته ی پژوهش هنر و فرهیخته ی ارجمند استاد میرعلیرضا دریابیگی را که راهنما بوده بر این نیکی؛ می ستایم و امیدوارم مخاطب این کتاب نیز نقطه ی آغاز را در نظر گیرد زیرا که تا پایان فرازونشیب بسیار است.

گفتار نکو دارم و کردارم نیست

از گفت نکوی بی عمل عارم نیست

دشوار بود کردن و گفتن آسان

آسان بسیار و هیچ دشوارم نیست

ابوسعید ابوالخیر

دکتر محمدرضا شریفزاده

استادیار و مدیر گروه پژوهش هنر

دانشکده هنر و معماری

پیشگفتار

مجموعه‌ی حاضر چهارمین کتاب جستاره‌هایی است در باب هنر که توسط دانشجویان نگارنده در طی فراشد درس واحد کارگاه روش تحقیق در مقطع کارشناسی ارشد رشته‌ی پژوهش هنر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی دانشکده هنر و معماری پژوهش گردیده و به رشته‌ی تحریر درآمده؛ با این تفاوت که در چهارمین جلد از مجموعه‌ی پیشگفته در کنار جستاره‌های یاد شده مقاله‌هایی از دیگر دانشجویانی که زیر نظر استادان فرزانه، دوست و همکاران ارزشمند نگارنده دکتر مجید سرسنگی، دکتر محمدرضا شریفزاده، دکتر رضا وحیدزاده و استاد دکتر غلامعلی حاتم به رشته‌ی تحریر درآمده است نیز به چشم می‌رسد.

شایان آورد است هر تن از دانشجویان با توجه به رشته/گرایش مقطع کارشناسی خود و بر اساس آموزه‌های کلاسی چنداچونی پژوهش و نگارش مقالاتی با سازگان علمی-پژوهشی به تهیه و تدوین جستاره‌های این کتاب زیر نظر استاد راهنمای تخصصی مربوطه دست یازیده‌اند. گویی هفده مشق پایان‌نامه در ده هفته‌ی کلاسی به فرجام رسیده باشد. مانا همتشان.

آنچه پیش روست هوده و فرآورده‌ی تلاش‌ها، کوشش‌ها، کاوش‌ها و بازکاوش‌های دانشجویانیست در نیمسال اول تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ که با همتی بی‌بدیل تجلی خوانش توانستن از واژه‌ی خواستن گردیده و چونان حماسه‌ای افسانه‌گون یادگار روزهایی گشته که گرچه گذشته، یادمان روزهایی خواهد شد که فرا رویمان است. کمبود یا کزبود مطالب را خوانندگان گرام بر جستاره‌بودگی و مشق‌گونه‌گی نوشتار ببخشایند.

این مجموعه می‌تواند برای دانشجویان رشته‌های هنری و هنرپژوهان علاقه‌مند کارآمدی داشته باشد. همچنین به منظور کارآمدی هرچه افزون، در ابتدای کتاب روش تهیه و تنظیم مقاله‌ها نیز آورده شده است.

چاپ و نشر کتاب حاضر برای آیندگان دانشگاهی چراغ‌آینهای خواهد بود از چگونگی فراشدِ
واژه‌ی خواستن را خوانشِ توانستن نمودنِ استادان و دانشجویان. با امید آنکه عزیزانمان در راه
دانش و هنرپژوهی پویا، استوار و مانا باشند. ایدون باد.

دکتر میرعلیرضا دریابیگی

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی- دانشکده هنر و معماری

فروردین ۱۳۹۴ / شمیران

www.ketab.ir

روش تهیه و ارسال مقاله‌ها

۱. شیوه‌نامه‌ی نگارش مقالات

۱-۱. صفحه‌ی اول شامل عنوان کامل مقاله، نام و نام‌خانوادگی نویسنده‌ی مسئول یا نویسندگان به همراه رتبه‌ی علمی و نام مؤسسه یا محل اشتغال، نشانی، شماره‌ی تلفن، شماره‌ی دورنگار، پست الکترونیکی.

۲-۱. چکیده:

چکیده‌ی مقاله به دو زبان فارسی و انگلیسی، هر چکیده حداکثر ۲۵۰ کلمه (چکیده باید به تنهایی بیان‌کننده‌ی تمام مقاله و شامل بیان موضوع، اهداف و روش تحقیق، مهم‌ترین یافته‌ها و نتیجه‌گیری باشد).

۳-۱. واژگان کلیدی:

شامل سه تا پنج کلمه‌ی فارسی و انگلیسی.

۴-۱. مقدمه:

شامل طرح موضوع، اهداف تحقیق، فرضیه‌های تحقیق و یا پرسش‌های پژوهشی و پیشینه‌ی تحقیق و معرفی کلی مقاله.

۵-۱. روش تحقیق:

شامل نحوه‌ی طراحی مطالعه، چگونگی انتخاب نمونه یا نمونه‌ها و چگونگی جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها.

۱-۶- متن مقاله:

شامل مبانی نظری، مطالعات و بررسی‌ها، یافته‌ها، نتیجه‌گیری.

۱-۷. تشکر و قدردانی از همکاری و راهنمایی کسانی که در تدوین مقاله نقش داشته‌اند.

۱-۸. پی‌نوشت‌ها شامل توضیحات ضروری درباره‌ی اصطلاحات و مطالب مقاله با شماره‌ی داخل کروشه در متن مشخص می‌شود.

- تذکر: واژه‌های معادل و توضیحات بسیار کوتاه باید بلافاصله پس از اصطلاح یا عبارت با استفاده از پرانتز در متن درج شود. از ذکر واژه‌های غیرفارسی (انگلیسی، فرانسه، عربی و...) که برای آنها در زبان فارسی معادل وجود دارد، خودداری شود.

۱-۹. فهرست منابع فارسی و لاتین به ترتیب حروف الفبا برحسب نام خانوادگی نویسنده.

۲. شیوه‌ی درج منابع

۱-۲. منابع فارسی

۱-۱-۲. در متن مقاله به صورت: در خصوص نقل قول‌های مستقیم (نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار: صفحه). به عنوان نمونه: (ناظرزاده کرمانی، ۱۳۸۳: ۳۴۴).

۱-۲-۲. در خصوص نقل قول‌های غیرمستقیم به صورت: (نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار). به عنوان نمونه: (ناظرزاده کرمانی، ۱۳۸۳)

۱-۲-۳. توضیح اینکه چنانچه از کتاب یا مقاله‌ی ترجمه شده‌ای استفاده شده باشد و منبع مذکور دارای چند نویسنده باشد، می‌بایست نام خانوادگی نویسنده و یا حداکثر ۳ نویسنده (بدون ذکر نام مترجم) به زبان فارسی ذکر شود.

به عنوان مثال: برای منبعی با یک نویسنده (دریابیگی، ۱۳۸۸: ۵۸)

برای منبعی با دو نویسنده (دریابیگی و امیدوار، ۱۳۸۹: ۶۲)

و در صورتی که کتاب یا مقاله‌ی ترجمه شده به فارسی، دارای بیش از سه نفر نویسنده باشد، می‌بایست تنها نام خانوادگی نویسنده‌ی نخست (مؤلف و نه مترجم) سپس و دیگران ذکر شود:

(نویسنده‌ی نخست و دیگران، سال چاپ کتاب ترجمه شده در ایران: شماره صفحه یا صفحات)

به عنوان مثال: (دریابیگی و دیگران، ۱۳۸۵: ۵۸-۵۶)

در مواردی که یک منبع فارسی برای یک یا چندبار بلافاصله و پشت سر هم تکرار می‌شود، می‌بایست به صورت (همان: شماره صفحه یا صفحات) توضیح داده شود، برای مثال: (همان: ۸۲) یا (همان: ۵۸-۵۶) و اگر صفحه‌ی متن مورد ارجاع نیز تغییر نکند فقط (همان) کافیت.

۲-۲. منابع انگلیسی

چنانچه از کتاب یا مقاله به زبان اصلی استفاده می‌شود و منبع مربوطه حداکثر دارای سه نویسنده است می‌بایست نام خانوادگی نویسنده با نویسندگان به صورت انگلیسی ذکر شود: (Last name, year: page)

به عنوان مثال:

برای منبعی با یک نویسنده (Stam, 2007:65-66)

برای منبعی با دو نویسنده (Hatlen & Stam, 2002:253)

در مواردی که کتاب یا مقاله به زبان اصلی، دارای بیش از سه نفر نویسنده باشد، باید صرفاً نام خانوادگی نویسنده‌ی اول ذکر گردد و سپس از واژه‌ی (et al) استفاده گردد.

به صورت: (Last name & et al, Year: P)

برای مثال: (Thomason & et al, 2000: 214-229)

و هنگامی که یک منبع انگلیسی برای یک یا چندبار بلافاصله و پشت سر هم تکرار می‌شود می‌بایست به صورت (Ibid: p) ارجاع داده شود برای مثال: (Ibid: 30) و اگر صفحه‌ی متن مورد ارجاع نیز تغییر نکند فقط (Ibid) کافیت.

۲-۳. در فهرست منابع پایان مقاله به صورت:

۲-۳-۱. کتاب‌ها:

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (سال انتشار)، عنوان کتاب، نام مترجم یا مصحح، محل انتشار: نام ناشر.
به عنوان نمونه: ناظرزاده کرمانی، فرهاد (۱۳۸۳)، درآمدی به نمایشنامه‌شناسی، تهران: انتشارات سمت.

۲-۳-۲. مقاله‌ها:

نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (سال انتشار)، عنوان مقاله، نام مجله، جلد، شماره‌ی مجله، شماره‌ی صفحه‌های مقاله‌ی چاپ شده در مجله.

۲-۳-۳. مقالات الکترونیکی:

نام خانوادگی، نام مؤلف، عنوان مقاله، نام نشریه، دوره، شماره، ماه، سال: شماره صفحه (در صورت موجود بودن) نشانی دسترسی به سایت اینترنتی به طور کامل.

۲-۳-۴. پایان‌نامه یا رساله‌ی الکترونیکی:

نام خانوادگی، نام نویسنده، عنوان پایان‌نامه، مقطع تحصیلی و رشته، دانشگاه، سال دفاع از پایان‌نامه یا رساله، نشانی دسترسی به سایت اینترنتی به طور کامل.

۳. عکس‌ها، تصاویر، نمودارها و جدول‌ها در حداقل تعداد ضروری، با کیفیت مناسب و با اشاره به منبع مورد استفاده شامل (نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار، صفحه) تهیه شود.